

Конференция Сёлешуңню ёзези — медицина болушлукъну ышангзылы эмда къыйматлы этму

Нальчикде тюене «Вершина качества — 2026» деген 3-чо Шимал-Кавказ конференция аңгыланды. Бери Москвадан Краснодарда башлап, Уфа бла Новосибирскде дери, Россейни битеу да 37 региондан жоге жуукъ эксперт келгенди. Аланы мурадлары — медицина болушлукъну ышангзылы эм къыйматлы этму амалларын сөзуюдо.

Конференция Жаш тёлню иююнде 27-29 апрельде Россейни халкыларыны Бирлигини жалана атылып бардырылды. Ол 27 апрельде жарык халда ачылганды. Къабарты-Малкыны Саулык саклау министрствосуну медицина ишчилерини бирдиктирилген хоры, «Бал-

карля», «Кабардинка» эм «Терк къазакъла» ансамбльлени таласулары, артистлени жарлары ары келгенлени кёллерин кётюргендиле. Межамны аллында у миллиет арабазла къуралгандыла. Алада къонакъла миллет ашарыкълардан аулангандыла эм республиканы ма-

орнатылганды), иш къуру ала бла чекленли кылады дегер жарарык туююдо, аны тоз къурау да бек мағаналды. «Бизни борчубуз хар медицина организацияда къоркъуусулукъну культураны кючлю эттереди. Ол а хар эмда качествену системасын сингирдиуде алычаны сананы киргенди.

не жаны бла да изленеди: инфекциладан сақлануу системаы кийирген болында биотонда иги көрмодюе бла къуандардыла. Сенамланы бир бирге билдириу саулай къыралгъа адамланы саулыкъларын кючлерге эм жашау ёмюрюню созаргъа болушурукъду. — Форумну программасын къонакъланы бизни халкъларыбызны маданияты, тёлелери эм адетлери бла жуугуракъ танышдырырча бай эттерге кюрешгенбиз,

— деп, КъМР-ни Башчысы жыйылганагъа ишлери жетишмилли болурланы эмда Къабарты-Малкында заманларын заууклу ётюдорлерин тежегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Сый берилу «Къыралыбызгъа бла аны инсанларына хайырлы ишигизде жетишимле тежейме!»

Мындан 120 жыл алгъа, 1906 жылны 27 апрелинде, башлагъаны кесини ишин Россейни Къырал Думасы. Алай бла ол Ата журтубуда парламентаризмин мурдорун салганды. Аны бла байталы КъМР-ни Башчысы Казбек Коков МАХ-да эни каналында алгъышлу сезон басмалганды.

«Парламентаризмин къуралганы Россейни жашау болушун ёмюрден адырга торлендирген эм мағаналы ишден бири болганды. Биотонлюкде да парламентариле тамата тёлню тёлелерине кертти болуп келеди, законла шёндюго заманга келиширча этму, аланы игилендириу, Президентибиз Владимир Путин къыралны айнытър, адамларыбызны жашау къолайлыкъларын кётюруу мурат бла саклау миллет борчланы толттурууга тутуучу мурдор къурау жаны бла мағаналы ишини тири халда бардырылды.

Парламентини ишинде эни аскер операциягъа себеплик этму, анга катышханларга, аны ветеранларына, аланы койюргенине

болушуу баш жери аладыла. Законла чыгаруучулары толттуруучу власть бла байламлыкъда ишлеуу уа къыралны, аны регионларыны да айны баруларыны къыйматты амаллардан бириди. Бирге ишлеубоюн хайыранды мындан ары да къыралыбыз не торлю чырмауладан бла тыгъшыландан къулулуғуна, аны келир заманы ырахатты, монгула да болур мурад бла салынган битеу борчланы толттурууга къолайланд келтирине ишкесиме.

Россей Федерацияны сенаторларын, Къырал Думаны, Къабарты-Малкыны Парламентини эмда властыны келечиле органларыны депутатларын байрам бла — Россейде парламентаризмин кюню бла — къызыу алгышлайды. Барыгъызгъа да кийик сауукъ. Ала журтубуда бла аны инсанларына хайырлы ишигизде жангы жетишимле тежейме! — деп айталды КъМР-ни Башчысыны алгышлау сезондо.

Къару Казбек Коков республиканы муниципалитетлерини бир къауумун жокълагъанды

КъМР-ни Башчысы Казбек Коков республиканы муниципалитетлерини бир къауумун жокълагъанды.

Бек алгъа Лескен районда болуп, транспорт инфраструктураны объектлери не жала болгъанларына къарганды. Кёргенине кёре, 2027 жылда Ташлы-Таланы бла Отырары Жемталаны араларында автомобиль жолну 12-километрлик көсегин тапалдырырча оную этгенди. Алай бла зыгъыр къуопун тургъан жолгъа асылат салынаркъды. Ол а Лескен эмда Черек районлары араларында транспорт байламлыкъын игилендирге он берлики.

Республиканы онуюсу Транспорт эмда жол мюлк министрствогъа тийишли проект

жумушланы тамаларгъа буюрганды.

Биотонлюкде Прохладна эмда Урван районлары араларында автомобиль жолда да тапаландырыу ишле бардыла. Чёрная Речканы бла Благовещенскде бирге байлашдырган жолгъа да тынгылы ремонт этилди.

Автомобиль жолланы башында сақынлыгъан көсеклери тап халгъа келтирилсе, сыйдам да, къоркъусуз да болса, жолдо жорюу ырахатты, къыска да болуукъду.

Бу жергитыры ишле къыста районлада жашагъанланы тилеклери бла алынгандыла, деп билдилерди КъМР-ни Башчысыны МАХ-да эни каналында.

Хорламны жигитлери Ата журту ючюн жанын аймагъанды

Кючмезланы Юсюнюно жашы Абдулла 1920 жылда Акъ-Сууда туугъанды. Бир ауукъ заманы туугъан элинде устас болуп ишленгенди. Къызыу аскерге 1941 жылда чакъырылгъан эди. Улуу Ата журт уруш башланганды окъна душман бла кыты сөрмешилге кирген эди. Фронтир кел жерлерине болганды. 1942 жылда тибурда 38-чи жазуу аскер дивизияны къауумида Новороссийск шахары къорулагъанды эмда ол кезинде болдурган жигитлиги ючюн Ата журт урушун ордени бла сауғаланганды.

1943 жылда 1 ноябрёде Кючмез улу къуулукъ этген 318-чи Новороссийск жазуу аскер дивизиягъа, Керчь ботгъаздан ётуп, Къызыу жарым айрыканы жагъасында Элигнен посёлкада плацдармны алыргъа буйрукъ берилген эди. Дивизионы командирин Василий Гладков Элигненде биринчи болуп тошорик отрядны белгили этеди. Анга киргенлени санында тамата лейтенант Кючмезланы Абдулла да бар эди.

Десантчыла къорулагъан жер узунунда жала ики километр, энине да бир километр бла жарым эди. Ма уллу къазуатаны ол гитле көсекчинде бизни аскерчилерибиз аладан эсе иги да кел болган фашист аскер белюмле бла уруш этгенди. Душман плацдармгъа алгъа танкла жибергенди, ызы бла артиллериядан кючлю от ачканды. Топ, очитимеген бир къырш жер къалмагъан эди. Аны юсюне да самолётла мингле бла бомбала аткъанды. Алай бла ол гитче жерчик болгъандан сора, роталгъа Абдулланы юсюнден да айтылды. Ол ротаны командирини политика жаны бла орунбасары болгъанды. Командир ауур жаралы болгъандан сора, роталгъа башчылыкъ этмуно замполит Кючмез улус кесини болганды алгъа эди. Анга «жанган жерни» бек кыйын көсегини тошолуу — къоруларгъа тиктенди. Ол уста мардух болгъаны да бир

бепли, къайда пүлембей бла, къайда автомат бла атып, кеп фашистни къырганды. Къызыу сөрмешлен биринде рота Абдулланы башчылыгы бла гитлерчиликте 12 чабуулларын тохтатканды. Ол кеси уа 11 фашист солдатны ёлтюргенди.

Экинчи кюн немисиле жангыранда чабууллуукъ этдиле. Аланы энеу роталары бизникиледен жаланда бөшуелен болгъан жерге вешон ургандыла. Окъла аз къалгъан эдиле. Абдулла эки автомат бла кезуу-кезуу атып керешгенди. Окъла зырафана кетмез ючюн, солдатладан бири аланы жерлеп, анга берип тургъанды. Сөрмеш баргъан жерде 120 душман солдатны ёлтюрген къалгъандыла.

Гитлерчилик, блиндагъа жууукълашып, анга гранатла аткъандан сора, эни десантчыладан адам къалмагъан суулу, аркъада эки пүлембей орнатып башлагъандыла. Абдулла, индикни ичи бла барып, гранатла бла фашист пүлембечуланы жокъ этген эди. Кючмезланы Абдулла 1944 жылны 10 майында Севастополь ючюн сөрмешлени чыныт жигитча бергенди. Бир айыкъдан а «Правда» газетде аны Ленини ордени бла сауғалауу юсюнден СССР-ни Баш Советини Президиуму Указы басмалганды.

Ол сөрмешлеме этген жигитлиги ючюн Кючмезланы Абдулла Сюен Кючмезуны Жигити деген ата тийишли болгъанды, алай белгили сыулау бла ол анга берилмей къалганды.

майор Василий Фёдорович Гладков «Десант на Элигнен» деген китабында жазганды. Анда Кючмезланы Абдулланы юсюнден да айтылды. Ол ротаны командирини политика жаны бла орунбасары болгъанды. Командир ауур жаралы болгъандан сора, роталгъа башчылыкъ этмуно замполит Кючмез улус кесини болганды алгъа эди. Анга «жанган жерни» бек кыйын көсегини тошолуу — къоруларгъа тиктенди. Ол уста мардух болгъаны да бир

Юйрету Шёндюгюлю журналистика: жорукълары эмда айныу жолу

КъМР-ни Жарыкъландыруу эмда илму министрствосунда къырал эм муниципал къулукъчулагъа социал учрежденилада бла организациялада ишленгенле «XXI ёмюрю журналистикасы: жорукълары эмда айныу жолу» деген ат бла тренинг бардырылганды. Анга КъМР-ни Правительство-су эмда корпоратив университет себеплик этгенди.

Тренингин «Тарфи-Регион» миллет телевидение сауғаны юч кере лауреаты, медиа-менеджер, медиа-технолог, Россейни Журналистлери союзуну келечиси Гуель Мирагимова бла «Москва-24» телеканалны программаларына башчылыкъ этген, телевидение берилуени бардырган, медиа-технолог, Экономиканы бийик шюкуну преподаватели Андрей Воронин ётюргенди.

Республиканы конякъларын эмда тренинге катышханланы КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны онуюсуну орунбасары — аналитика управленийны таматасы Байекуланы Аслан алгышлайганды. «Биз, жамаяуга халар билдирип тургъанла, усталыгъабызны ёсдорюрге борчубуз. Миллет эм информация къоркъуусулукъгъа къоркъуу чыкыган заманда ол ботон мағаналды. Биотон биз чакъырган устала бери келгенлени хар бирине журналистиканы жорукъларында торленуилени юслеринде билирге болушурукъдула», — дегенди ол.

Журналистлени сынауларын ёсдорюню мағанасыны юсюнде КъМР-ни шклары айныу, саясат эмда асылты коммуналация министрли Аскер Бозиев айткъанды. «Биз терк-терк тобонде, сынаубузу бир бирге билдире турлуубузгъа ийнанаме. Биотонго конякълардан жангы тынгылаулары, окумучулары эслерин кесибизге бурругъа себеплик этерик амаллагъа юйренирге онгубуз барды», — деп чертенди ол.

Жыйылгъанла атыларда КъМР-ни жаш тёлню ишлери жаны бла министрли Азамат Лоев да сёвшенгенди. «Биотонлюкде биз социал септени болушлукълары бла байламлыкъла жюртебиз, жазабиз, билдиримле этебиз. Ол себевден мен, жаш тёлню ишлерины министрли, билдирилген шартла, халарла да жаш тёлню эсе бурунда халда берилме, деп сакълаймы. Жамаяугабызны ючтен бири жаш шимала болгъанды себепли, ала аңгылангъан тилде сёвшенирге керекбиз. Биотонлюкде информация бла ишленгене жангы амаллагъа юйренирге тийишлидиле», — дегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Парламент Байрамны байрагъы — къаяланы биринде

Чегем ауузунда къааладан биринде депутатла «Россейли парламентаризмге — 120 жыл» деген жазыуу бла байракны чыгаргандыла. Эрлеу ата журту парламентаризм къуралганы коннге жоралганды.

Жолуучуланы къауумна КъМР-ни Парламентини башчысыны орунбасарлары Жанатайлы Салим бла Мурат Карданов, Промышленность, транспорт, сывас эм жол мюлк жаны бла комитетини башчысы Марат Калмыков, Жамаяут къоркъуусулукъ эм коррупциягъа къажуу комитетини таматасы Михаил Кривко, Жаш тёлню палатаны келечилери киргендиле.

Быйыл жаз башында конюно халы хар сагъатдан торленгенине да кърамай, насылап,

жолуучулгъа жылы кон тобонде. Законла чыгаруучула юч минг метрден аспам бийикликте берлендиле. — Жол ауу этенине бек къуанаме. Бу кон барыбыны да эскибизде кетге дери кысылыкъды. Биотонда аны тарых мағаналы жумушка жоралгъанбызыны эсге алсатгъа, ол уну тумалыкъ сунаме», дегенди Жанатайлы Салим. Ол тауыз чыгуууна хазыргалангъага сызгъабын билдиргенди.

Арты жолуучула белгиленген замандан эсе терк къайткъанды. Ала айтханларча, жолуучулукъ алагъа сейир сезимле бергенди, аны бла бирге уа мындан да уллу жетишимле болдурургъа келгендиргенди.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Жазылыбы-2026

Болжалгъа салмайыкъ!

Багалы окуучуларыбыз! Биотонлюкде 2026 жылны экинчи жарымына жазылуу келгенине бардырылды. Сизин почтаны битиеу ёлмюрюнде сыйгын газеттеринизге бла журналистикагъа жазылууу жарашдырырча онгубуз барды. Бу мағаналы жумушун артха салмагъыз. Заманымда тамаланган иште бир зат да жетмейди.

Эсинизге салыйык, «ЗАМАН» гизете 6 айгъа жазылууу бопассы 11300 сом бла 82 рубль.

Изданиымагъа Интернетде бу адресин: <https://podpiska.pochta.ru/press/%D0%9F5B93> ачып, алай жазылууу да болуукъду.

Жазылыбы, билежлик этигиз кесибизни газетибизге!

БИЗНИ ИНДЕКСИБИЗ — П5893

Шёхлукъну кючлендириуге алланы

2 бет

Дерслеген тышында да кёп жумуш тапдырылауды

4 бет

Хурметли жамаяут!
Телефонугъуз бла бу QR-кодну хайырлана, «Заман» газетте жазылырча онг барды. Алайды да, жазылырча, быйылгъы жылда газет бла бирге болууу!

Хурметли жамаяут!
Энди «Заман» газетин МАХ-да кесини каналы барды. Сизин ары къошулуурча чакъырарыз.

https://max.ru/id/725009184_6054

29 апрель – Төпсөүню халкыла аралы кюнү

«Балкария» — жашауумда көп жылданы итинген муратымы толгъаныгы»

— Салимат, хар не да юйден башланады. Къалды, къалды ойорда туугъансы? Кесинг бла тамашдыр газет окуучулары.

— Къырлыбызны бек арал эм бек бийик, таулада орну эм шахары Тырнауызда кесин къыйлыны бла жашагъан, бир бирлерине бля болгъур ойорде тургъанна. Анам, Эзеланы Локманын жашы Хазыр, къурулушу болуп ишлегенди. Бусагъатда солудунады. Анам, Созайлыны Ахсатны къызы Оатимат, Эбурге районда Отараны Омар атлы краеведение музейни таматасыды. Тамата къарындашым Таулан кърюмчле къурашдыруу жапы бла епенишлестди музееде. Эгемим Жүдүз да, аневстозиди ор-реаниматолог, республиканы кеп функциялы сабийи болнысындан ишлейди. Быладуа ынмамы, Куулийаны Мухамматны къызы Жануратны, сакъымый болмайла. Ол, жаннети болсун, кеп жылланы бизни бля жашап тургъанды, барыбызны да адетлеге, намыскы, иш келлю болугъурга дегенде улу къызы болгъурды. Тырнауызда 3-но номерли школну бошогъанна.

— Төпсеп не заманда башлагъансы? Жашауу усталкыгъа аны неден сайлауу?

— Төпсеге тиге заманымда да ойогъенна. Окинчи классда окугъанымда, Куулийаны Къыйсын аты Мадинат идее Къудайланы Махтар төпсеге ойорте эди да, ол къурагъан заманымда жерде башлагъандым. Ол замандан башлап, кесими жашауум төпсегенден башла усталкыга кърөгемне.

— Биринчи устакъна кимни сайлау?

— Алгъачында биринчи устакъна Къудайланы Мухтарны бля Юлия Майбороданы сайнайма. Юлия Георгиевна Тырнауызда Искусстволаны сабийи школунда хорреографияны устакъна болгъурды. Ансамбльни таматасы, Жар-Сыгъта, дунясын жашай асымылы алышканды. Аладан сора да, «Салам» ансамбльни таматасы Будаиланы Руслананы устакъна союме кыратыды. Бля СКГИИ-де окугъанымда ала, устакълар Ирина Тукуева, Асият Марохова, Екатерина Воюц болгъанды. СКГИИ-де диплом таматам а Беспан Шахид эди.

— Артка къйтаскъ, Сахнагъа ким, не заманда чыгаргъанды сени?

— Манга ол заманда оном жын бола эди. Юлия Георгиевна чыгаргъанды биринчи кере, мыз бля кеп кере да сакнагъа. «Арабеск» ансамбльни къурмында битеру росей кон-

Myrzalana Salimat, Искусстволаны Шимал-Кавказ къырал институту хоргеография бляномо бакалаврарияты, Краснодарда Мадинат институту да магистратурасын да бошлп, «Балкария» фольклор-этнография къырал ансамбледе төпсегиди. Аны бля бирге «Шади» ансамбледе да сабийени юйретеди. Мадинатта төпсегю жерин юйсонден бир къауум илму ишени да авторду ол. Бюгон мем иушакъ негерим оладу.

курсагъа жетишимли къатышты тургъанна.

— Студент заманында Санкт-Петербургда «Новские перспективы» конкурсда «Альхъ төпсегуле» деген номинацияда Гран-при алгъансы, башха конкурслада да хорлап тургъансы. Бюгон халкыбызны этектиги болгъан «Балкария» фольклор-этнография къырал ансамбледе төпсегю. Ол санга неди?

— «Балкария» — жашауумда бек сыйлы, кеп жылланы итинген муратымы толгъансы.

— Төпсеге кеп торло боладу: макюсюлок замандан тейрилеге аталгъан, адет-төрли, жигитликни, соимекликни юсериден, оюн халлы, «Къайсыларына устасъ? Бек союнниген да къайсыды? — Къайсында да къатышма, төпсегиме, алай адет-төрелени ачыклагъан төпсегулене жаралда. Алай төпсегуледе халкъыбыз жашуу болуу, тарых ачыкнады. Мени бек сойген төпсегуем а «Голдууду». Ол төпсегуем эки-чч торлюсю топурун аянында жаз башында сабаи ишле башлангъан байрамнда төпсегулене.

— «Тепена», «Къысыр», абе-зеде дегенча төпсегуле кеп адам къатышды. Бирге төпсегеним, эччи төпсегеним къыйнды, сөз ючюн, төгерек

зын тингенна. Ол эрттеги таманлада тауу халкъ улуу эм гиче тейрилеге сур тургъанды. Ата-бабаларыбыз кесилерини жашуларында аладан болушукъ тилгенди. Кеп торлю байрамла къурагъанды, ол байрамда малла союп, жерлап, төпсеп тургъанды. Ма замандан кетген къарачай-малкъар төпсегуе жүзден артыкъ бардыла. Сөз ючюн, Голпу байрамда баша эришюу бля бирге төпсегу эришюу бол да эди.

— Сизде иш жыл сан бля чекленеди, жаш заманында болмайла. Адам къаллай бирге дерге төпсеге болукъду сахнада, тойда да? Къалай сунгъа оюм, алгъан төрелеге кере, юйор къурагъан тиришюу төпсеге чакырмагъандыла. Анга жалаңда эрге бармагъан къыла эркин болгъандыла.

— Мени акъылма кере, профессионал сахнада союп, сыраты, чырай бузгунуу төпсеге керекди. Отуз беш жылларнда төпсегулене пенсияга кетерге эркин бошдан этимейди. Тойда ула, юйорге къуанса, не жыл сана да да төпсеге болукъду. Хар не да торленгенди.

— Бюгон сен сабийени да юйретес төпсеге. Кепмюдоле бу жапы бля факультет?

— Бек биринчиден, төпсеге келген сабийени юйоркелге миллеттерине, тарыхларына, маданиятына соймеклик синдикерге итинме. Төпсегу — ол халкыны тилиди. Анда кеп тасла бузгунды. Кеп факультет жашымыла, къызчыкъла да бардыла. Менде төпсеп башлагъан сабийениден бюгонюкде «Балкария» ансамбледе төпсегулене да бардыла.

— Юйор жашаууну да билдире сюйоркелде жазгъа окуучуларыбыз. Аны юйсонден да бир-эки сөз?

— 2020 жылда Мырзаланы Асланбий бля юйор къурагъансы. Ол Ич ишлени министрствосуну бир бляномоде ишлейди. Эки сабийи — жаш бля къыз — воедиле. Къыйын атам бля къыйын замандан сора юч къыйын къызым барды да, барысында да юйор жашауубузда улуу болушукъ кереме.

— Ала не ашы мурагъарын бардыла, Салимат?

— Магистратурада башлагъан илму ишими бардыра, воеп келген төлгое миллетбиянны бля сейир төпсегу маданиятын къргозторге ош билдирюге мурагъан барды.

Ушакъны МУСУКАЛНЫ Сакинат бардыранды.

Саулукъ

«Губуну тереге жабышып тургъанын эслегенлей, мычымай врачха жетиюз»

Къабарты-Малкъарда 22 апрельге статистикагъа кере, губу къабын, медицина учрежденилагъа келгенни саны элли ючге жетгенди, аладан жыйырма ючюсю сабийелде. Апрельден башлап сентябрьге дерге жуукъгъан жууруланы жагъан губула адамлыны саркълардына къоркъу болгъанлай туралдыла. Биз аны юйсонден КЪИР-НИИ-де эм инспекция аруулагъа къажуа арасыны алтынчы бляномо таматасы Апалайны Шамил бля ушакъ бардыранды.

— Шамил, губула терекледенимю тошеди, адамны юйсоне?

— Угъай, губула асламысында ханс юйсоне турда. Бир-бирде ючюне неде кърюрге да болукъду аламы. Бизде паркъла халкъ юйорюк, солгъан жерлени губулагъа къажуа акорашдий обработка этилмейди, аны ючюн сабийени бля паркъа неда башлап аламы. Чакълыкъ, жабуу жауын, хансагъа олтурмагъан.

Губу адам юйсоне кечер ючюн, аны къаты бля өтерге керекди. Кеслери да аны ачыкъ жерин угъай, къыбюсюнде кийим тобюне өтлю, алай къабардыла. Мында бир ючюн — къабар жерин губу асгъат жарым неда эки сабийени окуа сайлап тургъурга болукъду. Сөз ючюн, кеп аязыбыз къатыды да, аны губу къалайды. Ол жуукъсыз терини излейди. Илай тургъанымда аны эслегюсы, юсююгюден терк окуна къатыгъансы.

— Къапхан эсе у?

— Губуну тереге жабышып тургъанын кърюнгизлей, мычымай медицина учрежденилагъа барыгъансы. Ары не къадар терк жетегюс, алай бир игиди — къаңгана аруула къозгъаргъан микробла кечерле деген къоркъу азадды. Бек игиси травамутика жетюгизди, ол кене-кюк да ишлейди. Алай амал жокъ эсе, къатыгъызда поликлиникада хирургия кабинетге киргиз.

Врачха жетерге бир торлю онг болмауа да, аны чыгаргъандан сора, мийла орунга мычымай мумкъ бля бирге салып, Нальчикде Байсолтан улу атны орманда 33-чю номерли иуде Игиена эм эпидемиология арагъа элтпрге керекди. Анда Губуну вирусу болгъаннан бля болмагъанын тохтатшырыла кърюнгиз.

Аны анализге элтпрге амал болмагъанында неда вирус жюкю дегенден сора эки ийыкны ичинде саулуугъызда осал торленюме болса: температурагъы 39-41 градусуа чакъа кърюнгиз, башыгъа шуагунотергиз аруу, килюгюс аман этти башласа — мычымай врачха барыгъансы.

— Аданы этине гүмюхун сугууп, къан чиле тургъан губун юйсоне бирле жуа къуяды.

— Ол терсиди. Жау да къуймагъыз, пинцет бля терк тартамгъыз. Бу эки амалны хайырлангъыз. Губу улангъа шыткъын оскини тергизге къурыкъды. Къаты халы бля губуну этизиге илиннен жеринден булуп, ары-бери этти сууругъыз. Губуну бармакъларгъы бля да эмзегиз, тийген эсегиз, къолларыгъыны сапына бля иги жууругъыз. Губу къапхан жерни къышмагъыз.

Губуну тергизден айыра тургъанда, ол өлюк къалгъан эсе да, аны пакетчикде бузг болгъан терюмхка салыгъыз. Былайда бек кереклиси чакълыкъ, жабуу чыгуу аруу болгъаннан бля болмагъанын тохтатшырыду. Губу аруу болса, сизге терк халда багъын тебиреклик.

— Саусу малды къабын иген губу арууну жады. Адамны алай губу губу къапса, эцифалит неда борлюлю болурагъа боладыла. Аны юйсонден толукракъ папар айтсагъа эди?

— Сизге къапхан губу аруулу болгъанын тохтатшырыла, инфекциядан аругъанланы бакъгъан врачха барыгъа керек болукъду. Эцифалиттен (мийай аруу) аругъангъанын сөзсегиз, аны дерге улаб къуямыз, жаракъыз тойюкюде аны гүбюкюден укол этерге керекди. Онг бар эсе, боррелюздан да антибиотик керекди. Ол уколланы губу къапхан сора 96 сагытаны ичинде аламыз, жаракъыз тойюкюде. Андан сора уе белгиликны губу къапхан жерлеригизге эс бурга тургъыз.

Эцифалиттен аруу къапхан сора инкубация кезюю 1-2 ийыккы болгъанын тохтатшырыла, инфекциядан аругъанланы бакъгъан врачха барыгъа керек болукъду. Эцифалиттен (мийай аруу) аругъангъанын сөзсегиз, аны дерге улаб къуямыз, жаракъыз тойюкюде аны гүбюкюден укол этерге керекди. Онг бар эсе, боррелюздан да антибиотик керекди. Ол уколланы губу къапхан сора 96 сагытаны ичинде аламыз, жаракъыз тойюкюде. Андан сора уе белгиликны губу къапхан жерлеригизге эс бурга тургъыз.

Эцифалиттен аруу къапхан сора инкубация кезюю 1-2 ийыккы болгъанын тохтатшырыла, инфекциядан аругъанланы бакъгъан врачха барыгъа керек болукъду. Эцифалиттен (мийай аруу) аругъангъанын сөзсегиз, аны дерге улаб къуямыз, жаракъыз тойюкюде аны гүбюкюден укол этерге керекди. Онг бар эсе, боррелюздан да антибиотик керекди. Ол уколланы губу къапхан сора 96 сагытаны ичинде аламыз, жаракъыз тойюкюде. Андан сора уе белгиликны губу къапхан жерлеригизге эс бурга тургъыз.

— Аданы этине гүмюхун сугууп, къан чиле тургъан губун юйсоне бирле жуа къуяды.

— Ол терсиди. Жау да къуймагъыз, пинцет бля терк тартамгъыз. Бу эки амалны хайырлангъыз. Губу улангъа шыткъын оскини тергизге къурыкъды. Къаты халы бля губуну этизиге илиннен жеринден булуп, ары-бери этти сууругъыз. Губуну бармакъларгъы бля да эмзегиз, тийген эсегиз, къолларыгъыны сапына бля иги жууругъыз. Губу къапхан жерни къышмагъыз.

Губуну тергизден айыра тургъанда, ол өлюк къалгъан эсе да, аны пакетчикде бузг болгъан терюмхка салыгъыз. Былайда бек кереклиси чакълыкъ, жабуу чыгуу аруу болгъаннан бля болмагъанын тохтатшырыду. Губу аруу болса, сизге терк халда багъын тебиреклик.

— Саусу малды къабын иген губу арууну жады. Адамны алай губу губу къапса, эцифалит неда борлюлю болурагъа боладыла. Аны юйсонден толукракъ папар айтсагъа эди?

— Сизге къапхан губу аруулу болгъанын тохтатшырыла, инфекциядан аругъанланы бакъгъан врачха барыгъа керек болукъду. Эцифалиттен (мийай аруу) аругъангъанын сөзсегиз, аны дерге улаб къуямыз, жаракъыз тойюкюде аны гүбюкюден укол этерге керекди. Онг бар эсе, боррелюздан да антибиотик керекди. Ол уколланы губу къапхан сора 96 сагытаны ичинде аламыз, жаракъыз тойюкюде. Андан сора уе белгиликны губу къапхан жерлеригизге эс бурга тургъыз.

Эцифалиттен аруу къапхан сора инкубация кезюю 1-2 ийыккы болгъанын тохтатшырыла, инфекциядан аругъанланы бакъгъан врачха барыгъа керек болукъду. Эцифалиттен (мийай аруу) аругъангъанын сөзсегиз, аны дерге улаб къуямыз, жаракъыз тойюкюде аны гүбюкюден укол этерге керекди. Онг бар эсе, боррелюздан да антибиотик керекди. Ол уколланы губу къапхан сора 96 сагытаны ичинде аламыз, жаракъыз тойюкюде. Андан сора уе белгиликны губу къапхан жерлеригизге эс бурга тургъыз.

— Аданы этине гүмюхун сугууп, къан чиле тургъан губун юйсоне бирле жуа къуяды.

— Ол терсиди. Жау да къуймагъыз, пинцет бля терк тартамгъыз. Бу эки амалны хайырлангъыз. Губу улангъа шыткъын оскини тергизге къурыкъды. Къаты халы бля губуну этизиге илиннен жеринден булуп, ары-бери этти сууругъыз. Губуну бармакъларгъы бля да эмзегиз, тийген эсегиз, къолларыгъыны сапына бля иги жууругъыз. Губу къапхан жерни къышмагъыз.

Губуну тергизден айыра тургъанда, ол өлюк къалгъан эсе да, аны пакетчикде бузг болгъан терюмхка салыгъыз. Былайда бек кереклиси чакълыкъ, жабуу чыгуу аруу болгъаннан бля болмагъанын тохтатшырыду. Губу аруу болса, сизге терк халда багъын тебиреклик.

— Саусу малды къабын иген губу арууну жады. Адамны алай губу губу къапса, эцифалит неда борлюлю болурагъа боладыла. Аны юйсонден толукракъ папар айтсагъа эди?

— Сизге къапхан губу аруулу болгъанын тохтатшырыла, инфекциядан аругъанланы бакъгъан врачха барыгъа керек болукъду. Эцифалиттен (мийай аруу) аругъангъанын сөзсегиз, аны дерге улаб къуямыз, жаракъыз тойюкюде аны гүбюкюден укол этерге керекди. Онг бар эсе, боррелюздан да антибиотик керекди. Ол уколланы губу къапхан сора 96 сагытаны ичинде аламыз, жаракъыз тойюкюде. Андан сора уе белгиликны губу къапхан жерлеригизге эс бурга тургъыз.

Эцифалиттен аруу къапхан сора инкубация кезюю 1-2 ийыккы болгъанын тохтатшырыла, инфекциядан аругъанланы бакъгъан врачха барыгъа керек болукъду. Эцифалиттен (мийай аруу) аругъангъанын сөзсегиз, аны дерге улаб къуямыз, жаракъыз тойюкюде аны гүбюкюден укол этерге керекди. Онг бар эсе, боррелюздан да антибиотик керекди. Ол уколланы губу къапхан сора 96 сагытаны ичинде аламыз, жаракъыз тойюкюде. Андан сора уе белгиликны губу къапхан жерлеригизге эс бурга тургъыз.

— Бек алгъа школну башчысына жолугуу алай къурагъаным айысыз эди.

— Ол устакълардан башлангъанды. 1992 жылда Майский шахары 2-чи номерли школунда физкультурадан устак болуп ишлегенна. Баш мем аекерде къулукъ этерге келшиме къол салгъандан сора, бля Кюков облуста кюмерли 2000 жылда ала тамата къыбюсыз биринчи класса юйорге башлайды, юйорге экинчи къыз да тууды. Тейр юйорте кеп болмагъан шахарчыкъла школ, башха онгла да болмагъанлар себегини, биз артка къайтаргъа оную билдикле. Мен ючюмючю номерли школда ОБК-дан устак болуп ишлеп баштайма. Бары-баргъанда ула, школну директорну юйортеу жапы бля экинчисини къулугъуна салдыла.

Биз бля биз бля жерге кенгиюмиз бля байрамда баша школда бизге директорну экинчиси болуп ишлерге кире. Бу школда жети жыл ишленгенден сора, 2011 жылда 7-чи номерли лицейни директоруна салдыла. Бюгонюкюде бу окуу юйге башчылыкъ этиме, кеп салыкъ юрешиме. Мында эки туругъам да окуиди. Ючюмючю ула сабийи сарда жюрюмючю.

— Мектебизни мекямы жаңагъа кереюни мана?

— Хау, ол 2021 жылда сентябрьде хайырлангъары берилгенди. Биз окуу жылы жаңагъа мектебизге кире.

Аны эски мекямы 1961 жылда ишленип, оюптур чыккы жетп тура эди. Бизни намыс чыккыгъа, КЭМР-ни башчысы Казбек Кюков келеди да, ала мектепни болупун илдилерди. Ма алай бля 2019 жылда жаңы мекямын къурулушун башлагъа оюп этилгенди.

Энди бери кирюсн, хар этажында сабийле жыгъылы ачымагъа аула тарпылгъанларны кърюрге болукъду. Кесигиз билгендикден, дерселде къысгъан сабийле чыгаргъа эвергъа оюмючю, ол себегден, аламы къоркъуусулукъларын жалкъан алай мадар этпген тюзю. Шолкуну къоркъуусу, айтабыл да эттен дагында кеп баша затла бардыла.

Лицейни башчыгъа арта окуу юйюден не башалдыгъары?

— Белгилисиз, гимназиялада гумнаттар дерселге бергирек себегюнде, лицейде уа техниканы билм жапы бля дерсел бериледи. 8-чи классдан башлап биз

сабийлени, юч къуаумгъа бөлүп, алгъа билим бергенден тышында, иш усталкыгъа да алырдыбыз: такта кетпте бля битиле воедоруку, тирелени айбатларыну-чу, аш хазырау-чу, В, С, D, E категориялы тракторист дегенча. Сабийге 18 жыл топса, ол терсиди окууды, техниканы юйортеу билгенден экаммен берип, кюнона къаыгъат алды. 11-чи классы бошгъандан сора, окуучулагъа сайлагъан усталкыларына кере сертификатла бериледи. Ала бля у андан ары билим алыргъа, жашуу жол сайлагъа да болукъду.

— Устакларгъа ала жетишиме?

— Ингизли тилден устак жокуду, ол себегден дерселни башха усталаны араларында юйортеу тошеди. Аны себегини ингизли тилди тынгыны окуталкыгъа устак табылса, бек къуанарыкъсыз.

Бизге «Элли устас» деген программаны чыккыгъа бек иги болгъанды. Аны болушу гъа лля лицейбизге Нальчикден — эки, Прохладныйдан бир устак келгенди, Санкт-Петербурдан окуу бля къыс келип турду.

— Элигизде малкъарыла да жашайдыла, ала са тилден дерсел бардыгъа?

— Хау, бизде «Ана тил» деп дерс бардыранды. Сабийле аны кий къуаумгъа юйортеу керекди — орус бля малкъар тиллеге.

— Шолгъузуда къошакъ билим берича онгла да къурагъан болура?

— Бизде эки программа бардыранды: «Тюкзе роста» бля «Хар сабийни жетишим».

Биринчисине 3D-моделирование, мультипликация, лого-конструирование, использование БПЛА (БПЛА-ны учуруу), медиа-студия киредиле. Экинчисине уа 3D-принтер, 3D-ручка, 3D-моделирование эм 3D-печать деген усталкылардан билим бериледи.

Эртору юйсонден айтханда, бизде жашчыкъла, къызчыкъла да волеболдан, футболдан, баскетболдан, жашчыкъла эччи каратеден секцияла ишлейди.

— Билемисиз, бюгонюкюде сабийлеге «альфа тейно» деп айтаргъа юйортегенбиз: ала жашуа юйсонден терен оиде этимлейди, къолларына гаджетле алып туудыла дерчанды. Мен бир затны эслейме — ала къыска «клин» халда оиде этиле. Алагъа бизни тейногечче билим бермеге, юйортеуге жараманды. Ала суратланы, къыска билдирюу затланы юзюмде.

Бюгонюгю тейнону кююндан уяттыргъа, соруула берип, саркъыш этдирмеге, сейирсиндиктерге керек болады. Ала бир-эки таскъыйлыгы ичинде къалай информация керек болса да, табылса. Ол себегден, олтуруп, устакгъа тынгларгъа не кереклисин аныламайды. Аны ючюн устак заман бля тент апаргъа, аларында олтургъан тейно аныларгъа керекдиди.

— Устакла олтургъа къарамаларны торлендирме керекдиде, дейсиз. Бюгонюкюде сабийле 45 минутну олтуруп, дерсен файда алырмы?

— Биринчиден, бизде дерсел 40 минут бардыла. Сора ала ушакъла бизни кесюкюнда. Ол ала сагъа солгъура, баша ишлеге эсерлене бөлгюре да онг береди. Анда тышында. САНГИН-ни жоруларына кере, ала бир неча минутну физкультура этерге, келерин солгъурга да керекдиде. Сора биз да ала къышмагъа амалда ючюмючю, бир бирлерини жагъанларында халата табаргъа, аны бля эсперин дерселге таймай бууругъа керешюбди. 40 минут файда бергенин бля къалгъанн бизден сормайдыла, биз ол заманны ичинде

— Билемисиз, бюгонюкюде сабийлеге «альфа тейно» деп айтаргъа юйортегенбиз: ала жашуа юйсонден терен оиде этимлейди, къолларына гаджетле алып туудыла дерчанды. Мен бир затны эслейме — ала къыска «клин» халда оиде этиле. Алагъа бизни тейногечче билим бермеге, юйортеуге жараманды. Ала суратланы, къыска билдирюу затланы юзюмде.

Бюгонюгю тейнону кююндан уяттыргъа, соруула берип, саркъыш этдирмеге, сейирсиндиктерге керек болады. Ала бир-эки таскъыйлыгы ичинде къалай информация керек болса да, табылса. Ол себегден, олтуруп, устакгъа тынгларгъа не кереклисин аныламайды. Аны ючюн устак заман бля тент апаргъа, аларында олтургъан тейно аныларгъа керекдиди.

— Устакла олтургъа къарамаларны торлендирме керекдиде, дейсиз. Бюгонюкюде сабийле 45 минутну олтуруп, дерсен файда алырмы?

— Биринчиден, бизде дерсел 40 минут бардыла. Сора ала ушакъла бизни кесюкюнда. Ол ала сагъа солгъура, баша ишлеге эсерлене бөлгюре да онг береди. Анда тышында. САНГИН-ни жоруларына кере, ала бир неча минутну физкультура этерге, келерин солгъурга да керекдиде. Сора биз да ала къышмагъа амалда ючюмючю, бир бирлерини жагъанларында халата табаргъа, аны бля эсперин дерселге таймай бууругъа керешюбди. 40 минут файда бергенин бля къалгъанн бизден сормайдыла, биз ол заманны ичинде

— Билемисиз, бюгонюкюде сабийлеге «альфа тейно» деп айтаргъа юйортегенбиз: ала жашуа юйсонден терен оиде этимлейди, къолларына гаджетле алып туудыла дерчанды. Мен бир затны эслейме — ала къыска «клин» халда оиде этиле. Алагъа бизни тейногечче билим бермеге, юйортеуге жараманды. Ала суратланы, къыска билдирюу затланы юзюмде.

Бюгонюгю тейнону кююндан уяттыргъа, соруула берип, саркъыш этдирмеге, сейирсиндиктерге керек болады. Ала бир-эки таскъыйлыгы ичинде къалай информация керек болса да, табылса. Ол себегден, олтуруп, устакгъа тынгларгъа не кереклисин аныламайды. Аны ючюн устак заман бля тент апаргъа, аларында олтургъан тейно аныларгъа керекдиди.

— Устакла олтургъа къарамаларны торлендирме керекдиде, дейсиз. Бюгонюкюде сабийле 45 минутну олтуруп, дерсен файда алырмы?

— Биринчиден, бизде дерсел 40 минут бардыла. Сора ала ушакъла бизни кесюкюнда. Ол ала сагъа солгъура, баша ишлеге эсерлене бөлгюре да онг береди. Анда тышында. САНГИН-ни жоруларына кере, ала бир неча минутну физкультура этерге, келерин солгъурга да керекдиде. Сора биз да ала къышмагъа амалда ючюмючю, бир бирлерини жагъанларында халата табаргъа, аны бля эсперин дерселге таймай бууругъа керешюбди. 40 минут файда бергенин бля къалгъанн бизден сормайдыла, биз ол заманны ичинде

— Билемисиз, бюгонюкюде сабийлеге «альфа тейно» деп айтаргъа юйортегенбиз: ала жашуа юйсонден терен оиде этимлейди, къолларына гаджетле алып туудыла дерчанды. Мен бир затны эслейме — ала къыска «клин» халда оиде этиле. Алагъа бизни тейногечче билим бермеге, юйортеуге жараманды. Ала суратланы, къыска билдирюу затланы юзюмде.

Бюгонюгю тейнону кююндан уяттыргъа, соруула берип, саркъыш этдирмеге, сейирсиндиктерге керек болады. Ала бир-эки таскъыйлыгы ичинде къалай информация керек болса да, табылса. Ол себегден, олтуруп, устакгъа тынгларгъа не кереклисин аныламайды. Аны ючюн устак заман бля тент апаргъа, аларында олтургъан тейно аныларгъа керекдиди.

— Устакла олтургъа къарамаларны торлендирме керекдиде, дейсиз. Бюгонюкюде сабийле 45 минутну олтуруп, дерсен файда алырмы?

— Биринчиден, бизде дерсел 40 минут бардыла. Сора ала ушакъла бизни кесюкюнда. Ол ала сагъа солгъура, баша ишлеге эсерлене бөлгюре да онг береди. Анда тышында. САНГИН-ни жоруларына кере, ала бир неча минутну физкультура этерге, келерин солгъурга да керекдиде. Сора биз да ала къышмагъа амалда ючюмючю, бир бирлерини жагъанларында халата табаргъа, аны бля эсперин дерселге таймай бууругъа керешюбди. 40 минут файда бергенин бля къалгъанн бизден сормайдыла, биз ол заманны ичинде

— Билемисиз, бюгонюкюде сабийлеге «альфа тейно» деп айтаргъа юйортегенбиз: ала жашуа юйсонден терен оиде этимлейди, къолларына гаджетле алып туудыла дерчанды. Мен бир затны эслейме — ала къыска «клин» халда оиде этиле. Алагъа бизни тейногечче билим бермеге, юйортеуге жараманды. Ала суратланы, къыска билдирюу затланы юзюмде.

Бюгонюгю тейнону кююндан уяттыргъа, соруула берип, саркъыш этдирмеге, сейирсиндиктерге керек болады. Ала бир-эки таскъыйлыгы ичинде къалай информация керек болса да, табылса. Ол себегден, олтуруп, устакгъа тынгларгъа не кереклисин аныламайды. Аны ючюн устак заман бля тент апаргъа, аларында олтургъан тейно аныларгъа керекдиди.

— Устакла олтургъа къарамаларны торлендирме керекдиде, дейсиз. Бюгонюкюде сабийле 45 минутну олтуруп, дерсен файда алырмы?

— Биринчиден, бизде дерсел 40 минут бардыла. Сора ала ушакъла бизни кесюкюнда. Ол ала сагъа солгъура, баша ишлеге эсерлене бөлгюре да онг береди. Анда тышында. САНГИН-ни жоруларына кере, ала бир неча минутну физкультура этерге, келерин солгъурга да керекдиде. Сора биз да ала къышмагъа амалда ючюмючю, бир бирлерини жагъанларында халата табаргъа, аны бля эсперин дерселге таймай бууругъа керешюбди. 40 минут файда бергенин бля къалгъанн бизден сормайдыла, биз ол заманны ичинде

— Билемисиз, бюгонюкюде сабийлеге «альфа тейно» деп айтаргъа юйортегенбиз: ала жашуа юйсонден терен оиде этимлейди, къолларына гаджетле алып туудыла дерчанды. Мен бир затны эслейме — ала къыска «клин» халда оиде этиле. Алаг

Сауғалау

Көп болмай Кызбарты-Малкяр кырал университетте «Школ патент – тамблагы атлам» деген VII халыка аралы илму билим бериу проктейде хорлаганлыны сауғалагандыла. Сагынынгыр конкурсу Евразиялы экономика союзу кыралларындын инженер эм илму чыгармачылык жана бля жорешкен хунерли сабийлени бирикдирген эм улму май-дападан бирине саналады. Быйлы анга Россейден, Белоруссийдан, Кыргыздан эм башка кыраллардан да 1663 завка келгенди. Аланы 200-ден артык специалист тингенди.

Окыуучуланы тири атламлары

Проект асыл изынген ишлени битудунан организацисы (ВОИС) бля байламдыкда Россейни Жарыкчандандыруу министрствосу, Федерация Советни илму, билим бериу эмида маданият жаны бля комитети, Ростаптал болушун бардырады. Регионда уа ол КЫМКУ-ну технологияла бля инновациялагуу болушукта тапдыруу арасыны башчылыгы бля өтөди. Анга халасы кызыгырга жарайды, хорламга тийишлени уа кеп кыйматлы амал саккалды: ставирова, патент алырга, өзүгө киргере себеплик этиу эм стартап-инвестицияла. КЫМКУ-ну кыйматлы проктейе жаны бля проктейе

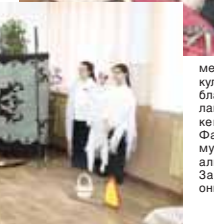
Мектеп

Дерслеген тышында да көп жумуш тапдырылады

Балкария эришуну Черек районда бардырылгыч өсөгүнө айтырды. Сабийчлени уа миллетибизни иги

төрөлери «Киеу көргөн» эм «Баш уа алган» оюнчукта бардырылгыч өсөгүнө айтырды. Сабийчлени уа миллетибизни иги

Гадиланы Аслижан.

Мектепте, дерслеген сора да, көп иш бардырылгычын ингиридери окуюу кирсенг ангылаша. Огъары Малкярны Уммайлану Мухажир атлы мектебинде да иш алай эди. Тюз кирген жерде аскерчилерибизге керекли ауланы Мускуланы Аслан жия тура эди, класстанда биринде уа школчула -Мом Кабардино-

Сюйсеги ийнаныгыз, сүйсезиз кыюугуз

Хыйны

биден Иман ким болганын бирирге таукулени. Кызыкчы ол жашкыч алагуа хар кюнден келгени, ала бирге ойнагырамын, халпарлашканын айтыр.

Зукура кыгуа көтормөзгө көрөшди. Алай сабийни көзбөнө бир запла көрөнгөнгени уа аны сангарын кыргызып, битену кочкон алды. Ингириде Аслан ишден келгени, ол тапчандан кыюмал жатды. Баш иеси босагандан апагынанай, тишери аны отуларына озут кирирди да, ишн болушунда итисе бля кырал, шактадан бля жөнө айтырга бля не этерге билмей кылды. Сора биризден, эс жыйып, жак кылып келген тапчына өлөшчү. Ол а алагуа, арт болмагы салмай, динчи юсо бля кырал, шактадан бля жөнө аптаны киучлери бля тазалаган адамды табып, юйлерине качкырылганын айтыр.

Экинчи кон а Зукура кичи кызыгыгы Зуфурияны отурусулганнан, аузуда да торлөнгөнүн сездди. Сабий анасыны кытагы жууккалып, аны акылары бля уруп башлады. Кышларын тойкоп, көзлөрүндө а отла чарлагы аны кырамы бля кыраар эди. О Зукура кезиле кер кыркууду, Сайран ари дерги бля заманда да алай сөйлөшөгөндү. Ана, баласын тынчайтып, бауда айтып кыраар турган баш иесине чагды. Ишн болушуктай айтып, юйлерине болушуктай көрөкчисин кытайрып айтыр.

Аслан, машинасына хыльф минип, экенди изилге тебирди. Эч мектепти барып, юйлерине болушуктарын тиледи. Анда аны жарымуна тынгылап, тамбла келгире сөз бердиле. Юйге кытайп келип, ол юйдегенин тынчайтып сар жорешди. Зукуруны южюргө бириз шактады. Сабийлерни коюдөн тынчайтып, ала жууклагыныч жаныранда танып, ол арасында кызыкчыл кылды. Кече арасында аны апы кишкенин утуду. Болсада ол анга артык эс бөлмө, арта, жукууга, батпыды. ... Аслан а, арбазда жумушчылга тортолө, кечге дерги жуукталмай айланды. Бир алагуа, кеси да сөзсөз, жаш жатма тубюндан жокмыны алып, халжалра таба асылыр мурут бля атанды. Ол апы сөөлөнгөн жерге жөтөндө, хайуан, ишкен, кесин хунагы-хунагы уруп тебирди. Халжалра кирген жерде тохтап, алдайдыгы эки шинтикке минип, булду аркаууна жокмыны тагылып башлады. Ат а, кишкенени тохтаптай, буну буууп, арбага чыгып чыгып. О кезинде Аслан эс жыйып, кесине кытайтып, асылырга хазырлана тургышын ангылады. Терк окуна шинтикден секирип, арбага чыгып чыгып. Апын тутуп, арба булгы жайып, жатарга кирди. Эртенчикке уянып, кече болган атпаны эсине тошоргондо, ол анга бир аман тошча көрөңдү. Хар заманда, ол атына аш берире була таба аттанды. Апын көргөнгөнине сейр этип, суу бля челегин да алып, халжалр ичине кирди. Барсанг а, аллайга бар. Ат кыбарырга аланды өлөп, ол кыбарыгыны огыры жаны уа хыан жуугу...

Магар

Эллигезе кыайгыра

Кызбарты-Малкярда билтур «Узак ёлмур эм тири жашуу бардыруу» миллет проктейе кирген «Соулук» сөксүлөк биринчи бөлүмүн ингиридериуу сезим амбулатога кере программага ишенингенди эм дагыда өлөй бирине тынгылы ремонт этилгенди, деп билдирилди КЫМКУ-ни Соулук сөксүлөк министрствосунан.

Сотынганын кезинде жаны амбулатога, рияла Акх-Суу, Кенже, Кубо-Таб, Светловодское, Красносельское, Дайское, Эски Черек эм Төбөн Черек элде ишенингенди.

Жаны мекыла торло-торло медицина оборудованине бля да жалчылтынгандыла. 14 торло энци техника кезиле да болгондыла.

Белгилеген жумушун хойиринде бюгонюкде онкология ауруулуми бошана турган кезилеринде тинтирге өн барды.

МАГОМЕТЛАНЫ СУЕЙМАН.

Зукуруны бля Асланга да юйлерине, юйлеринде да эфенди, аптаны юслери бля тазалап, жашулары мындан ари тап халга келгире эти эди.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Магар

Эллигезе кыайгыра

Кызбарты-Малкярда билтур «Узак ёлмур эм тири жашуу бардыруу» миллет проктейе кирген «Соулук» сөксүлөк биринчи бөлүмүн ингиридериуу сезим амбулатога кере программага ишенингенди эм дагыда өлөй бирине тынгылы ремонт этилгенди, деп билдирилди КЫМКУ-ни Соулук сөксүлөк министрствосунан.

Сотынганын кезинде жаны амбулатога, рияла Акх-Суу, Кенже, Кубо-Таб, Светловодское, Красносельское, Дайское, Эски Черек эм Төбөн Черек элде ишенингенди.

Жаны мекыла торло-торло медицина оборудованине бля да жалчылтынгандыла. 14 торло энци техника кезиле да болгондыла.

Белгилеген жумушун хойиринде бюгонюкде онкология ауруулуми бошана турган кезилеринде тинтирге өн барды.

МАГОМЕТЛАНЫ СУЕЙМАН.

Зукуруны бля Асланга да юйлерине, юйлеринде да эфенди, аптаны юслери бля тазалап, жашулары мындан ари тап халга келгире эти эди.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Игиленидериуу

«Минг атлаууч» жангыртылганды

Көп болмай Нальчикде «Туризм эм кыо-наккыбайлык» миллет проктейе кере, Шмал Кавказда эм эрттегили жуау жолукчуну (террунуру) жангыртып бошатылды. Аны игиленидериуу жаны бля ингиридериуу биринчи керине бардырылганды.

Проктейе кере, терренкур бюгонюгу изилемге келиширга болганды, аны бля бирге аны кийик табиगत энчилиги да сактыгына мадар этилгенди. Анда кёнорно кыналгара, атлаууча, солгу жерде да жангыртылганды, шинтикке, кезно кыяматча эм башка торло чырмамача энци чыракка салгыандыла. Жангы спорт майданын уа саулал тубюне резин кюйюк жайгандыла. Мында алгыныча жаруула этерге жарайды.

Дагында кыошак халда воркуат майдан эм теннис столпа да жарашдырылгандыла. Шахарылыны тилеклери бля фронтчыкка, аяк хол кууралгычыла. Андан сора да, тегерек-башны жашиландырууга да аслам эс бурулганды. Ол саңда 4 минг токто бля 50-ден аслам теректик орнатылгандыла.

Бюгонюкде терренкур Нальчкини белгиле эмда ариу жерлеринден бирине саналады. Аны жангыртып жаны бля проктейе, регион конкурса хорлап, 52 миллион сом чакыры бирге тийишли болганды. Аны КЫМКУ-ни Курортта эмида туризм министрствосы бля Сербиядан бергенди.

Апамат солгу жерни жангыртырга жерлештерибизни санындан кууралган чыгармачылык кыуум – архитекторла, дизайнерле эм маркетологта да – кыатышкандыла. Ол саңда Акыкызыланы Керим терренкуру жолларын жангыртып, ала кыоркунду, аны бля бирге айбат болура жуаулу жумушун таммалганды. Скулптор эм кошууну Мила Хауц да майданда кызыланы скульптурларын салып, омак этгенди эм кыуатлык бергенди. Елена Романовская уа республиканы таракы эм маданияты бля байланы композицияларын жазганды.

Кыруулуш биригунюу келечилери, белгилеген жумушундан таймай, хар нени биз сойгона эттерине кер кырабыз. Аны бля бирге социал сөйлөдө шахарчыла тамам

ланган ишлени жараткандарын айтып, аслам жаздыла. Бери келгенди да санына он кере кыошунганды. Ол саңда кече келгенге да аслам бардыла. - дейди шахарны айныгы жаны бля «Платформа» институту тамгасы Оксана Шуюстанова.

«Табиगतты саклау эм шахар болуму игиленидериуу жерлештерибиз саулукту эм насыгы жуашуу бардырырга ишн кырууга ахшы инвестицияды. Терренкур Нальчкини адимла саулуктарыны кочлогон, нөгөрлери, аюулары бля жаруула бардырыган, замананын бирге

бдюрден жерди. Жамаат тири хайырланган мағаналы объект жангыртырга кыошумчулык этгенибизге кер кырабыз. Быллай башламчылык регионун айныгыга, туризм жаны бля бютон кыйматты этмуге ахшы кыошумчулыкды» - дейди Сербияны республикада бөлүмюно тамгасы Залина Бейтуганова.

Эсте сала айтыс. Улуу Кыялордада жуау жолукчу 1979 жылда ишленгенди. Ол заманда Шмал Кавказда анга ушаган объект болмаганды. Жерлештерибиз эм кыонокка да анга «Саулукчу жолу» - «Минг атлаууч» дейдиле. Кисн сыйан аны спорчула эм саулукчуларна улуу кёно болмаганды да жоксе бля жокчылдыла. Аны ууунугу 2,6 километрге жетеди эм бийик жери уа 843 метрге орналды.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

Футбол

Кезиулу оюнла бардырылгандыла

Шабат кюн КЫМКУ-ни Футболу бийик лигасыны чемпионатын тертоңчо кезиулу болганды. Бу жол алты тобушеуден бешиси өтдюролгонди.

Янкойда футболчулары Исламайи командага бля аны майданында ойнагандыла. Оюн 2:2 эсет бля бошталганды. «Янкой-1961» кыуумун алыкка бир да хоралмай баргыны кыуандырады. Экигизе салыкчы, Янкойну командасыны бир тобушеулу жак кезиуге көноролгондо.

Баугунтени «Поговаз» командасы уа «Тарч» бля Терек шахарны стадионунда бергенди. Биринчи такыйылаандан бля оюну тири бошталган бабугетимге кыаак экилерине юч топуу чыгарылгандыла, кеслери уа «Төрч» бля сезонда «Поговаз» биринчи кер хорлалганды.

Кыалган командада уа

бу эсепле бля бошатылдыла оюнлары: «7 Бершин, Шалушка» - «Искре-Алуду-1:5, «Черкес» - «Бедик» 1:4, «Урук» - «Псык» - «Марвил» 6:1, «Спартак-Д» - «Малка» команданыла тобушеулу уа башка заманга көноролгонди.

«Янкой-1961» команданы футболчу Сарбашланы Руслан а, төрт тобушеуде 5 гоулуп, бомбардирини тизмесинде 2-чи жердеди.

Аскерчилени хурметлерине — эришуу

Янкойда энчи аскер операцияда жан берген элли жаша Эзеланы Анураны, Гелюлыны Алминни Исайылыны, Бечелланы Эльдарны, Гылылыны Асланы, Гергаланы Маратын, Алпайлары Расулу, Табаланы Алминни эм Агаланы Зауру хурметлерине футболдан эришуге өтгенди. Ол энци администрациясыны бля дин биригиуно башламчылыклары бля сабий команданылар араларында бардырылганды.

Спорт

Чаршиле башланадыла

Нальчкини ипподромунда чаршилене кезиуу башланды. Ол 13 кон барды. Чаршилене кыуанды амылуун биринчи майда 12:00 сагытта көрөгө болуксуду. Анга кыарыга келгенден хак алыны койтойлдо.

Кыабыкыны кыоруулачулары араларында игиге Мзыланы Камил, афырмалы кыоруулачуга уа Куудай-Камил, уста чабуулу эчигуче уа Таймаксыланы Кязим эм тири футболчула уа Пафранжаны Алхан саналгандыла. Командада, ойнуучула да сыйлы сауғала, майдалла эм грамотала бля сауғалангандыла.

ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

Ингилиз эм арап таза кыумалы атланы жети кере чадырылгандыла. Кызбартыны алдында артисте жырда, телесеуде да фахмуарын көрөстюрюкюлдө. Сабийле уа аттракционла ишлердикле.

КЮМЕСЗЛАНЫ Азаа.

Баш редактор КЫОНАКЛАНЫ Хасан РЕДАКЦИЯНЫ РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ: ТЕЛЕФОНЛА: РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат.

РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат. РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат.

РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат. РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат.

РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат. РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат.

РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат. РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат.

РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат. РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат.

РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат. РЕДАКЦИОННЫ ЗУЛФИЯ (сукулма секретар), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатма, ТАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат.